

Authentiek & gedurfd

Hedendaagse keramiek in Vlaanderen

Annouk Thys, Werk 897, 2023,
glazuren, 29 x 21 cm
Foto: Annouk Thys

Tentoon

Spijtig genoeg bieden de Belgische musea een beperkte kijk op de hedendaagse Vlaamse keramiek. Van een doordacht aankoopbeleid is geen sprake, om van de schaarse tentoonstellingen nog maar te zwijgen. Keramische sculptuur valt tussen wal en schip. Noch in designmusea noch in musea voor hedendaagse beeldende kunst komt ze vaak aan bod. Geen van hen verzamelt of toont weloverwogen keramische creaties van eigen bodem. Serviesgoed en siervoorwerpen staan al langer in een verdomhoekje te wachten op bijval.

Op de site van de voormalige keramiekmuseum Boch in La Louvière beheert Keramis - Centre de la Céramique de collecties van de Fédération Wallonie-Bruxelles, de provincie Henegouwen en het rijke bedrijfserfgoed van Boch. Regelmatig verschijnen daar jonge en gevestigde Belgische keramisten in tijdelijke tentoonstellingen.

Het bijzonderste keramiekmuseum in België is het privé-museum van keramist Frank Steyaert in de stemmige Tinnenpotstraat in Gent. Met een verfijnde smaak bouwt hij al vele jaren aan een indrukwekkende collectie van internationale keramiek, van de prehistorie tot nu. Binnen- en buitenlandse musea komen hier graag stukken ontlenuen. Deze gepassioneerde verzamelaar gidst zijn bezoekers met veel plezier rond.

Liefhebbers van sculpturale keramiek wenden zich best tot de betere kunstgalerie. Enkele galeries exclusief gewijd aan keramiek houden het hoofd dapper boven water. Sinds 2000 toont Annette Sloth, zelf een keramiste van origine, de beste internationale keramiek in haar galerie Puls in Elsene (Brussel). De enkele Vlaamse keramisten die hier over de hoge drempel geraken, weten meteen dat zij in eerste klasse meedraaien. De Antwerpse galerie Modern Shapes, geopend in 2011, specialiseert zich in geometrisch abstracte sculptuur, met bijzondere aandacht voor keramiek. In Galerij Pi Kwadraat volgt keramist Paul Yperman sinds 1999 hedendaags keramiek en glas van eigen bodem en elders. Belgische keramiek baadt in een heerlijk zonlicht in de voormalige huiskamer van Johan Valcke. De gewezen directeur van Design Vlaanderen selecteert fijnzinnig de betere artistieke keramiek uit binnen- en buitenland. Valcke Art Gallery in hartje Gent is dus je volgende halte tijdens jouw ontdekkingsreis.

Sinds 2018 presenteert keramiste Kris Campo als curator in Galerie Zwart Huis in Brussel met CRMCS een hoogst persoonlijke maar ijzersterke greep uit de Belgische en internationale beeldende keramiek. Als geen ander weet ze wat er reilt en zeilt in het wereldje. Ze begon als curator omdat ze nog steeds vaststelt dat beeldende keramiek onderaan de steile kunstenladder bengelt. Geheel onterecht, uiteraard.

Naast musea en galeries presenteren de keramiekfestivals Ceramic Art Andenne en de Internationale Glas- & keramiekbienale in Haacht geslaagde keramische creaties op hun markten en tentoonstellingen. Zeker in het pittoreske Andenne aan de Maas ligt de lat behoorlijk hoog.

Steeds meer en verder

In talloze gemeentelijke academies krioelt het van bijzondere talenten, begeleid door docenten vol verbeelding en inzicht. Al draaiend, opbouwend of gietend verkennen studenten de eindeloze combinaties van klei, glazuur en engobe. Materialen worden ongeneerd verbonden, klei verscheurd, uitgesmeerd, geplet. Enerzijds is keramiek in zijn artisanale techniciteit hersteld, anderzijds als hét beeldend materiaal bij uitstek bevrijd van traditionele kaders. Jaarlijks bieden eindejaarstentoonstellingen een vaak verrassende kijk op de veelzijdige keramiek in Vlaanderen. Sommige van deze lokale talenten stoten door naar het hoger kunstonderwijs waar ze worden uitgedaagd om hun stoute schoenen aan te trekken, de klei in.